

Troels Lund Poulsen (V):

Siden det shiamuslimske præstestyre tog magten i Iran i 1979, har vi stået over for et regime, der med alle midler har villet fremme sin fundamentalistiske udgave af islam, og som på en lang række punkter ikke har vist viljen til at overholde det internationale samfunds spille-regler.

Vesten var og er til stadighed i det iranske regimes optik den store satan, og styret har siden sin tiltrædelse set det som sin opgave at befri den arabiske verden fra den vestlige påvirkning og kultur.

Der er al mulig grund til på det skarpeste at fordømme en lang række af de forhold, der er virkelighed i dagens Iran. Den seneste Amnesty International-rapport om menneskerettighedssituationen beretter om politisk motiverede arrestationer af dissidenter, menneskerettighedsforkæmpere og journalister, om uofficielle tilbageholdelsescentre, hvor tilståelser fremtvinges ved anvendelse af tortur, om fravær af uafhængige domstole, om politiske skueprocesser og lukkede retssager. Alt sammen ting, der ikke lægger op til de internationale standarder for retfærdig rettergang. Og der berettes ikke mindst om bestialske straffe såsom stening, afhugning af lemmer og hængning.

Kl. 13.10

Vi har jo hver især en pligt til at stå vagt om de grundlæggende menneskerettigheder. Menneskerettigheder gælder for ethvert menneske alene i kraft af, at man er menneske. Menneskerettigheder gælder uanset race, køn eller etnisk oprindelse. Vi må aldrig gå på kompromis med tyranniske magthavere, der prøver at undertrykke ytringsfriheden eller menneskerettighederne. Tyranner skal mødes med en klar holdning om, at frihedsrettigheder er universelle, og at de skal respekteres.

Hvad angår dagens forespørgsel om den dialog, som det i 1996 blev vedtaget af Folketinget at føre med grupperinger, der arbejder for demokrati og respekt for menneskerettigheder i Iran, vil jeg gerne sige følgende: Siden vedtagelsen i 1996 er der sket fremskridt i Iran. Så sent som ved valget i februar 2000 sendte den iranske befolkning et klart signal til præsteskrabet med støtte til reformkræfterne i det iranske parlament.

Men det er en vanskelig proces for præsident Khatami at få gennemført sine politiske ideer. Derfor er det også en klar og en rigtig strategi,

som regeringen har valgt i dette spørgsmål, nemlig at føre en kontinuerlig dialog gennem EU, sådan som udenrigsministeren i dag har redegjort så klart for. For Venstre er det den vej, vi skal fortsætte ad. Og sådan som den politiske situation er i Iran i dag, giver det også bedst mening at udbygge den dialog, der er i gang gennem EU.

Jeg må også sige, at jeg med tilfredshed har noteret mig, at udenrigsministeren er opmærksom på problematikken og villig til at tage dialogen med Iran op til fornyet vurdering i EU-kredsen, såfremt dialogen ikke fører til fremskridt i forhold til de forhold, der er i Iran. Iran har nu muligheden for at vise det internationale samfund, at man ønsker at arbejde for fremskridt til gavn for den iranske befolkning og de idealer om frihed og menneskerettigheder, det internationale samfund bygger på.

Med de bemærkninger vil jeg gerne på vegne af Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at menneskerettighedssituationen i Iran, trods den af præsident Khatami igangsatte reformproces i landet, fortsat giver anledning til dyb bekymring.

Folketinget udtrykker sin skarpe afstandtagen fra Irans brug af umenneskelige straffeformer, herunder brug af stening.

Folketinget opfordrer på denne baggrund regeringen til

- over for den iranske regering at understrege, at en fortsat udvikling såvel bilateralt som mellem EU og Iran forudsætter fremskridt i reformprocessen, herunder forbedring af menneskerettighedssituationen,
- at arbejde for konkrete resultater af de menneskerettighedsdialoger, der er etableret såvel bilateralt som mellem EU og Iran,
- at sikre, at udviklingen i de økonomiske forbindelser mellem EU og Iran sker parallelt med fremskridt i det politiske samarbejde med Iran på områder som ikkespredning af masseødelæggelsesvåben, terrorisme, konflikten i Mellemøsten og menneskerettigheder, og
- at styrke reformprocessen i Iran gennem dialog og kontakter med repræsentanter for re-